

Jaarverslag
Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers

2015

Inhoudsopgave

KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS	3
VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN	7
VERSLAG VAN HET BESTUUR	9
JAARREKENING.....	25
BALANS PER 31 DECEMBER 2015.....	26
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015	27
BESTEMMING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN.....	27
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2015.....	28
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2015.....	29
OVERIGE GEGEVENS	40
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	41

Karakteristieken van het pensioenfonds

Profiel

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers ('het fonds'), statutair gevestigd te Haarlemmermeer is opgericht op 24 augustus 1982. De laatste statutenwijziging was op 22 mei 2014. Het fonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41223581. Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement.

Tot 2015 was er sprake van een winstdelend garantie contract. Voor het verslagjaar 2015 en de vier jaar daarna is er een niet winstdelend garantiecontract afgesloten.

Het fonds is per 1 januari 2016 een gesloten fonds geworden waarin geen verdere pensioenopbouw plaatsvindt. De sociale partners bij Transavia hebben in overleg besloten de verdere pensioenopbouw voort te zetten in een beschikbare premieregeling, die niet door het pensioenfonds zal worden uitgevoerd.

Missie, visie en strategie

Het fonds is verantwoordelijk voor het correct en effectief uitvoeren van het pensioenreglement. Nu het fonds voor verdere pensioenopbouw gesloten is, concentreert zich de missie op het zo goed mogelijk beheren van de in het fonds opgebouwde pensioenrechten. Daar waar uitvoeringstaken zijn uitbesteed zorgt het fonds er voor dat het in control is en blijft. Bij de uitvoering van zijn taken zorgt het voor een evenwichtige belangenafweging. De pensioenafspraken die in het arbeidsvoorwaarden overleg zijn gemaakt toetst het op uitvoerbaarheid en of die in overeenstemming zijn met relevante wetgeving.

De gekozen paritaire bestuursvorm geeft de mogelijkheid van directe betrokkenheid van alle belanghebbende partijen. Door de samenwerking met de sociale partners vindt afstemming plaats over uitvoering en interpretatie van het reglement.

Het bestuur streeft naar een optimaal pensioenresultaat voor deelnemers en pensioengerechtigden tegen acceptabele premie en kosten van administratie en vermogensbeheer en uitvoeringskosten.

Organisatie

Bestuur (samenstelling aan het einde van het verslagjaar)

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur
Dhr. R. Bosma	Voorzitter	Gepensioneerden	01-07-2014	01-07-2018
Dhr. P. Marée	Penningmeester	Werkgever	13-04-1999	Uiterlijk 30-06-2022
Mevr. S.P. Braam	Secretaris	Werkgever	01-03-2011	Uiterlijk 30-06-2022
Dhr. D. Evers		Werknemer	01-10-2002	01-11-2015
Dhr. W. Ekhart		Werknemer	09-03-2016	01-11-2019
Dhr. J.W. Bouquet		Werknemer	01-10-2013	01-06-2017
Dhr. A.W. Gerritsma		Werkgever	01-04-2013	Uiterlijk 30-06-2022

In het verslagjaar is de heer Evers teruggetreden als bestuurslid en is de heer Ekhart na verkiezing toegetreden tot het bestuur na goedkeuring per 9 maart 2016 door DNB.

Het bestuur van het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioenadministratie en bestuursondersteuning. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de voorzitter, penningmeester en de secretaris. Alle operationele besluiten worden voorgelegd aan tenminste één medebestuurder. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het fonds, in overeenstemming met de vastlegging in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN).

Verantwoordingsorgaan (samenstelling aan het einde van het verslagjaar)

Het verantwoordingsorgaan is als volgt samengesteld:

- Dhr. H. Dijkers namens de pensioengerechtigden
- Dhr. I. Doelwilt namens de deelnemers
- Dhr. J.P. Brouwer namens de deelnemers
- Dhr. J. Lafour namens de deelnemers
- Dhr. A. Moquette namens de deelnemers
- Dhr. R. Huijsman namens de werkgever

De belangrijkste taken van het verantwoordingsorgaan zijn:

- een oordeel geven over het handelen van het bestuur
- een oordeel geven over het uitgevoerde beleid
- een oordeel geven over de beleidskeuzes voor de toekomst
- beoordeling jaarrekening
- het geven van advies over o.a. het beleid over beloningen, de vorm en inrichting van het intern toezicht, de klachten- en geschillenprocedure en het voorlichtingsbeleid.

Intern toezicht

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie die jaarlijks de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds beoordeelt.

De visitatiecommissie bestaat uit de heren E.T. Kalmár (voorzitter), G.E. van de Kuilen en Mevrouw M. Meijer-Zaalberg. In de loop van 2015 heeft dhr. R. Bakker zijn functie in de visitatiecommissie beëindigd en hij is opgevolgd door dhr. Kalmár.

Uitvoeringsorganisaties

De pensioenaanspraken zijn sinds 1 januari 2002 herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. (Aegon). De herverzekeraar voert de volledige pensioenadministratie uit, dus naast rechten –en deelnemersadministratie ook de uitkeringenadministratie.

Het fonds koopt de jaarlijkse aangroei van de pensioenaanspraken jaarlijks in bij Aegon. Aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering van vóór 2002 zijn herverzekerd bij de Reassurantie Maatschappij Nederland N.V.; aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering ingegaan na 2001 zijn herverzekerd bij Aegon. Het herverzekeringscontract liep oorspronkelijk tot 31-12-2012, doch is daarna twee keer voor een periode van een jaar verlengd. In december 2014 is een nieuw 5-jaars contract gesloten met Aegon. Dit contract kon vanwege de sterk gestegen kosten voor garantie en vermogensbeslag niet op overrentedelende basis worden afgesloten. Wel is een jaarlijkse mogelijkheid tot tussentijdse beëindiging in het nieuwe contract opgenomen.

Het vermogensbeheer is ondergebracht bij AEGON Asset Management (Aegon AM).

De uitvoeringsorganisaties beschikken over ISAE 3402, type II rapportages, welke inmiddels door Aegon AM en Aegon Levensverzekering aan het fonds verstrekt zijn. Het bestuur heeft hier kennis van genomen en met de uitvoeringsorganisatie besproken mede ook in het kader van het reguliere risicomanagement.

Beleggingscommissie

De beleggingscommissie is samengesteld uit leden van het bestuur, te weten de penningmeester (de heer Marée) en de heer Bosma. Daarnaast kunnen externe deskundigen benoemd worden. De commissie heeft tot opdracht het monitoren van de vermogensbeheerders, het uitvoeren van een beleggingsbeleid ten opzichte van de strategische benchmark en het opstellen van het beleggingsplan. De beleggingscommissie adviseert het bestuur over aanpassingen in het beleggingsbeleid. Vanwege de onzekere toekomst van het fonds heeft het bestuur besloten het beleggingsbeleid en de beleggingsbeginselen voorlopig niet aan te passen.

Compliance officer

Sinds eind 2010 heeft Mevrouw Donker (Hoofd Arbeidszaken Transavia) de rol van compliance officer op zich genomen. De compliance officer rapporteert rechtsreeks aan de voorzitter van het fonds. De compliance officer ziet toe op de naleving van de wettelijke gedragsregels en de normen die het fonds zichzelf heeft opgelegd. Er zijn in het verslagjaar geen bijzonderheden gerapporteerd. Zij ziet tevens toe op naleving van de gedragscode en fungeert ook als klokkenluiders officer.

Externe ondersteuning

Het fonds wordt bijgestaan op het gebied van pensioenadvies en risicobeheersing op lange termijn door Aon Hewitt. In 2015 was de heer R. Hagoort weer de belangrijkste adviseur. Ten aanzien van de afwikkeling van het contract met Aegon is het fonds in 2015 geadviseerd door Triple A en is voor de aanpassingen van het communicatiebeleid en de inhoudelijke kant ervan gebruik gemaakt van ondersteuning door het Bureau d'Hooghe en Siegman.

Accountant en Certificerend Actuaris

Het fonds heeft KPMG Accountants N.V. als externe accountant en AON/Hewitt als certificerend actuaris aangesteld.

Kerncijfers

Bedragen in € 1.000	2015	2014
Aantal verzekerden		
Actieve deelnemers (incl. arbeidsongeschikten)	552	527
Premievrije rechten ('slapers')	88	78
Pensioengerechtigden	100	98
Nabestaanden en wezen	23	16
	763	719
Reglementvariabelen		
Indexatie actieven	0,00%	0,00%
Indexatie inactieven	0,00%	0,74%
Pensioenuitvoering		
Feitelijke premie	15.751	17.821
Kostendeekkende premie	12.949	22.173
Gedempte premie	-	22.017
Bestuursuitvoeringskosten	211	241
Garantiekosten	-	3.266
Uitkeringen uit hoofde van pensioen en AOV	7.751	7.054
Bestuursuitvoeringskosten per deelnemer (in EUR)	277	335
Kosten van vermogensbeheer*	0,22%	0,22%
Transactiekosten*	0,06%	0,05%
Vermogenssituatie en solvabiliteit		
Pensioenvermogen	489.163	451.907
Pensioenverplichtingen	450.106	418.749
Aanwezige dekkingsgraad	108,7%	107,9%
Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)	100,1%	100,1%
Voorziening pensioenverplichting		
Actieve deelnemers	291.111	268.149
Beroepsongeschikte deelnemers	20.381	14.783
"Slapers"	12.707	12.347
Gepensioneerden	125.907	123.469
Pensioenverplichtingen	450.106	418.748
Beleggingsportefeuille		
Zakelijke waarden	132.130	123.352
Vastrentende waarden	261.050	266.343
	393.180	389.695
Beleggingsperformance		
Beleggingsrendement incl. SLM	-1,7%	20,2%
Rendement excl. SLM	-0,4%	10,2%
Benchmark excl. SLM	-0,7%	9,3%

* % van het gemiddeld belegd vermogen

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (VO) van het fonds is op 1 oktober 2007 ingesteld. Bij oprichting is een reglement vastgesteld op basis van de uitgangspunten van Pension Fund Governance. Hierbij zijn de frequentie van het overleg met het bestuur, de te behandelen onderwerpen met betrekking tot het beleid en de verantwoording van het orgaan vastgesteld. Als gevolg van de invoering van de Wet versterking pensioenfonds bestuur is per 1 juli 2014 het nieuwe VO ingesteld. Per dezelfde datum zijn de Deelnemersraad en het oude VO opgehouden te bestaan en opgegaan in het nieuwe VO.

Het VO is in 2015 zes maal met het bestuur bijeen gekomen. Het VO heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van de notulen van de bestuursvergaderingen in 2015 en het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2015. Tevens heeft het VO kennis genomen van de accountants- en actuariële verklaring.

De leden van het VO hebben in 2015 een twee daagse pensioencursus gevolgd.

Bevindingen en conclusie

Het VO heeft de volgende bevindingen/opmerkingen:

1. De afgelopen jaren kenmerken zich door grote veranderingen in het domein van de pensioenen. Dit vraagt meer dan ooit om een heldere formulering van missie en visie van het fonds waarop het bestuur haar beleid baseert. Deze missie en visie kunnen ook voor het VO fungeren als een kader waartegen bestuur beslissingen en handelingen kunnen worden getoetst. Het VO zal in 2016 bij het bestuur aandringen op het opstellen van een missie en visie.
2. In het verlengde van punt 1 benadrukt het VO ook het belang van een formeel vastgestelde en vastgelegde risicohouding van het bestuur, eveneens een belangrijk toetsingskader waartegen beleidsbeslissingen, waaronder die met betrekking tot het beleggingsbeleid, kunnen worden beoordeeld. Het VO vraagt het bestuur de periodieke risico rapportages op de overlegagenda met het VO te plaatsen.
3. In de planning met betrekking tot het opstellen van het jaarverslag en jaarrekening 2015 is de aanlevering van de stukken evenals in 2014 tijdig geweest. Dit geeft het VO de ruimte om de stukken te bestuderen en zich een oordeel te vormen.
4. De nieuwe bevoegdheden en bijbehorende verantwoordelijkheden van het VO vragen een actueel en verdiept kennis niveau op diverse domeinen. Het voldoende op niveau krijgen van de kennis, dan wel het behouden ervan, vereisen meer inspanningen op opleidingsgebied hetgeen het VO het bestuur afgelopen tijd onder de aandacht heeft gebracht en zal blijven brengen.
5. Door invoering van het nFTK is de pensioenopbouw in 2015 verlaagd tot €100.000,- minus de franchise. Tevens is het opbouwpercentage verlaagd tot 1,224%. Dit betekent dat er minder pensioen opgebouwd kan worden. Als gevolg van deze wijzigingen is de ontvangen premie meer dan kosten dekkend. Het overschot aan premie wordt als "vrijval" aan de deelnemers uitgekeerd. Hiermee kan de deelnemer in de netto sfeer pensioen opbouwen. Dit valt echter buiten de verantwoording van het fonds.
6. Sinds 2014 is er geen indexatie beleid meer. Hierdoor is er in 2015 zowel over de opgebouwde aanspraken als over de ingegane pensioenen geen indexatie verleent. Het VO ziet dat als een noodzakelijk en verantwoord beleid.
7. Vanaf 1 januari 2016 is de DB regeling beëindigd en vervangen door een IDC regeling. Hierdoor is de waardevastheid van de opgebouwde aanspraken en reeds ingegane pensioenen zeer onzeker geworden. Het VO vraagt het bestuur bij de aanwending van het vrije vermogen een zorgvuldige afweging te maken van de belangen van alle betrokken groeperingen.
8. Het afgelopen jaar heeft de visitatiecommissie in haar rapport enkele bevindingen gemaakt. Hierin stelt zij dat het VO zich pro-actiever kan opstellen richting bestuur. Het VO neemt deze punten ter harte en bezint zich op manieren om dit voor elkaar te krijgen.
9. Het VO dankt het bestuur voor de constructieve samenwerking gedurende 2015. Ook in 2016 zal het VO het bestuur blijven consulteren met betrekking tot genomen bestuursbesluiten. Het zal toezien of er een terdege afweging is gemaakt tussen de verschillende belangen (actieven, inactieven, werkgever en het bestuur) en een toetsing tegen de kaders (zoals pensioenfonds reglementen/statuten, uitvoeringsovereenkomst, pensioenwet) heeft plaatsgevonden.

Het VO komt tot de volgende conclusie:

Na beoordeling van het jaarverslag 2015, de verstrekte bestuursverslagen over 2015 en de toelichting van het bestuur over haar gevoerde beleid en beleidskeuzes voor de toekomst, geeft het VO hierbij een positief oordeel over het jaarverslag 2015 van de Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers en het gevoerde beleid door het bestuur.

Het VO geeft hierbij gevolg aan het gestelde in artikel 4 lid 1 van het reglement verantwoordingsorgaan.

Schiphol, 17 juni 2016

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers
Het Verantwoordingsorgaan

Reactie bestuur op het verslag VO over 2015

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van de rapportage van het Verantwoordingsorgaan en heeft de volgende reactie op de bevindingen en opmerkingen:

1. Het bestuur is zich bewust van het belang van een goede onderbouwing van haar missie en beleid en van de risicohouding die daar bij hoort. Aan beide wordt gewerkt waarbij de nieuwe situatie van SPTV als gesloten fonds wordt meegenomen.
2. Het bestuur onderschrijft de noodzaak om het VO op een adequaat kennisniveau te brengen waar nodig en te houden en zal daar zich net als afgelopen jaren voor blijven inzetten.
3. Ten aanzien van het toekennen van toeslagen in de toekomst richt het bestuur haar aandacht op een efficiënte en verantwoorde wijze van aanwending van de vrije reserve. Daarnaast wordt het overleg met Aegon voortgezet met als inzet het behoud van indexatie potentieel uit de Voorziening. Dit alles met een scherp oog voor evenwichtige belangenbehartiging.

Het bestuur hecht aan een blijvend goede samenwerking met het VO. Zij is het VO erkentelijk voor de goede samenwerking en het positieve oordeel over het gevoerde beleid en het verslag over afgelopen jaar.

Verslag van het bestuur

Het jaar 2015 is in vele opzichten een bijzonder jaar. Voor het eerst was het herverzekeringscontract niet winstdelend, zoals het alle voorgaande jaren was geweest. Dit contract kon vanwege de sterk gestegen kosten voor garantie en vermogensbeslag niet op overrentedelende basis worden afgesloten. Wel is een jaarlijkse mogelijkheid tot tussentijdse beëindiging in het nieuwe contract opgenomen. Het wegvallen van de overrentedeling beperkt de mogelijkheden van toekomstige indexatie in ernstige mate.

Er is in samenwerking met AonHewitt uitgebreid onderzoek verricht naar de mogelijke uitvoeringsvormen als alternatief voor het herverzekerde contract. Daarbij keek het fonds naar de te bereiken pensioenuitkomst bij maximaal gebruik van de fiscale ruimte voor de pensioenopbouw met als randvoorwaarde de huidige maximum premie. De uitkomsten daarvan zijn gepresenteerd aan de sociale partners, echter die bleken met de latere keuze voor pensioen o.b.v. beschikbare premie niet dezelfde voorkeur te hebben als het pensioenfonds

In 2015 hebben sociale partners besloten om de pensioenregeling, die tot nu toe als een aansprakenregeling geformuleerd is, om te zetten in regeling op basis van beschikbare premie. Deze regeling, die geldt voor de pensioenopbouw vanaf 1 januari 2016, wordt buiten het fonds uitgevoerd. Daarmee is vanaf 1-1-2016 het pensioenfonds niet meer betrokken bij de pensioenopbouw en uitsluitend nog verantwoordelijk voor de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen. Het fonds heeft vanaf die datum geen inkomsten uit premie meer.

De uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de vennootschap is per 1-1-2016 door de werkgever opgezegd. In de uitvoeringsovereenkomst zijn ook een aantal praktische zaken geregeld over de ondersteuning door de werkgever bij de uitvoering van de pensioenregeling. Bij het schrijven van dit verslag werd overeenstemming bereikt over een tijdelijke voortzetting van de support door de werkgever.

De toekomst van het fonds (als bestuursschil van de pensioenregeling) is ter discussie komen te staan nadat sociale partners besloten de toekomstige opbouw in de vorm van een individueel beschikbare premieregeling voor te zetten. Hieraan zal in 2016 veel aandacht aan worden besteed.

Er is hard gewerkt aan de implementatie van de nieuwe regels in de pensioenwet m.b.t. communicatie. Verder is er veel aandacht geweest voor de invoering van het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK). Het reglement is in 2015 aangepast op de gewijzigde fiscale wetgeving.

Er is een zgn. aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd waarvan de resultaten gedeeld zijn met de sociale partners. De resultaten daarvan tonen aan dat er onder de huidige omstandigheden weinig muziek in zit om voort te gaan als herverzekerd fonds.

En tenslotte hebben de overlegondes met Aegon ten aanzien van de invoering van het RSC contract en de beëindigingvoorwaarden van de oude winstdelende overeenkomst veel aandacht en tijd van het bestuur gevegd.

In het verslagjaar zijn er 11 reguliere bestuursvergaderingen geweest en 6 met het Verantwoordingsorgaan. Met de vennootschap is samen met het bestuur van SPTG/C overleg geweest zaken m.b.t. de uitvoeringsovereenkomst.

Eens per kwartaal vond overleg plaats met de herverzekeraar Aegon. De verschillende procedures met betrekking tot ingaande pensioenen, beroepsongeschiktheidspensioen en andere uitvoeringszaken zijn daarbij besproken.

Daarnaast werden er specifieke onderwerpen in werkgroepverband besproken, veelal samen bestuursleden van het pensioenfonds voor grond- en cabinepersoneel van Transavia zoals op het gebied van communicatie.

We gaan nader in op de bovengenoemde highlights.

Wijzigingen in de pensioenregelingen

Door de invoering van het nFTK is het opbouwpercentage verlaagd naar 1,224% en de opbouw is ook nog maar mogelijk over €100.000 minus de franchise. Dat betekent een fors verlaagde pensioenopbouw voor de toekomst. De BOP uitkering wordt niet geraakt door deze beperking. Wel de toekomstige opbouw van het ouderdomspensioen voor deze groep. E.e.a. heeft tot aanpassing van het reglement geleid.

Indexatiebeleid

In 2015 zijn de ingegane pensioenen en de opgebouwde aanspraken niet verhoogd met een toeslag. Er is sinds 2014 geen gericht indexatiebeleid meer. Het bestuur kan besluiten tot een toeslag maar heeft in 2015 daarvan afgezien. De reden is de onzekerheid over de toekomst van het fonds en de financiering van toekomstige toeslagen. In deze discussie speelt de evenwichtige belangenbehartiging een belangrijke rol. Zolang er geen duidelijkheid is over de toekomst van het fonds en er geen besluit is genomen over de aanwending van de vrije reserve heeft het bestuurbesloten geen toeslagen toe te kennen.

Het herverzekeringscontract

Het overrentedelende verzekeringcontract – het in 2012 aflopend contract was twee keer met een jaar verlengd en liep eind 2014 af. De omstandigheden voor het verlengen van verzekeringcontracten waren slechter dan ooit tevoren; de rentestand bevond zich op een dieptepunt, Solvency II voor verzekeringsmaatschappijen zou van kracht worden wat hen zou dwingen toekomstige verplichtingen in de pricing van het contract mee te nemen en er was nauwelijks concurrentie op de Nederlandse groepsverzekeringmarkt.

Aegon was alleen bereid om het contract tegen sterk verzwaarde condities te verlengen. Een groot deel van de premies zou dan opgaan aan de kosten van garanties en vermogensbeslag en zou dus niet meer beschikbaar zijn voor de pensioenopbouw en er geen sprake is van premiemarge. Het pensioenfonds had geen andere mogelijkheid dan het afsluiten van een niet winstdelend contract (RSC contract).

In 2015 is verder gewerkt aan de uitwerking van het RSC contract dat op de valreep van 2014 met Aegon is overeengekomen. Voor de details van het contract hebben was veel overleg nodig en de ondertekening ervan is zelfs pas in 2016 te verwachten. Parallel is ook overleg gevoerd over de voorwaarden waaronder het oude contract wordt beëindigd. Daarbij gaat het om het behoud van de mogelijkheid van toekomstige winstdeling mochten de markt omstandigheden zich positief ontwikkelen.

Uitvoeringsovereenkomst

Het werd in de loop van het jaar duidelijk door signalen van sociale partners dat de DB regeling zou worden beëindigd. In de loop van het jaar hebben sociale partners autonoom besloten om over te stappen op een iDC regeling. Als gevolg daarvan zou het fonds vanaf 2016 niet meer verantwoordelijk zijn voor de toekomstige opbouw. De vennootschap heeft vervolgens de uitvoeringsovereenkomst opgezegd. Er is inmiddels overeenstemming bereikt over een tijdelijke voortzetting van de ondersteuning door de vennootschap.

Communicatie

De pensioenwet (PW) is m.b.t. de communicatievereisten aangepast Dit maakte aanpassing van de communicatie-uitingen noodzakelijk. Een communicatiewerkgroep is gezamenlijk met pensioenfonds voor Grond en Cabine personeel (SPTGC) aan de slag gegaan daarbij ondersteund door Siegman en d'Hooghe. Zij hebben in 2014 ook ondersteuning verleend bij de invoering van de Wet Versterking bestuur Pensioenfonds.

Een enquête heeft inzicht gegeven in de communicatiewensen bij de doelgroepen en de website is aangepast en gecontroleerd op consistentie van de informatie met officiële documenten. Daarmee is ook invulling gegeven aan een aanbeveling van de visitatiecommissie. Tevens is de schriftelijke communicatie zoals de startbrief en de stopbrieven onder de loep genomen en waar nodig aangepast. Er is een begin gemaakt met de omvorming van de website naar Pensioen1-2-3. Dat houdt in het meer gelaagde aanbieden van informatie. Uitleg en onderliggende documenten zijn in verschillende lagen van de website ondergebracht. Pensioen 1-2-3 moet voor juli 2016 zijn voltooid.

Beleggingen

De beleggingscommissie van het fonds heeft diverse malen met Aegon Asset Management overlegd over haar beleggingsperformance en de wijze waarop het garantiecontract, dat het fonds heeft afgesloten met Aegon, zo effectief mogelijk kan worden ingevuld. De beleggingsresultaten voor 2015 zijn matig geweest voor het beklemd vermogen is dat 1,79% negatief en voor het vrije vermogen is het resultaat na kosten 0,70% negatief. Daarbij is het resultaat voor beide portefeuilles wel beter dan de benchmark. Zie verder onder de beleggingsparagraaf.

Aanpassen fondsdocumenten

Het pensioenreglement is aangepast aan de nFTK eisen en de gewijzigde fiscale wetgeving. Het Operational Risk Sheet is geregeld besproken in de bestuursvergaderingen en in 2015 op onderdelen aangepast.

Aandacht is gegeven aan risicoanalyse, belangenverstrengeling en integriteitsrisico's. In een vervolgslag zal de risk sheet uitgebreid worden met de door de DNB gewenste bruto- en netto risico's.

Goed pensioenfondsbestuur

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Normen voor goed pensioenfondsbestuur zijn opgenomen in de Code Pensioenfondsen van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid. Doel van deze Code, die gebaseerd is op het 'pas toe of leg uit'-beginsel, is onder meer dat pensioenfondsen hun functioneren verder verbeteren en inzichtelijker maken. De belanghebbenden – deelnemers, gepensioneerden, slapers maar ook de werkgevers - moeten er immers vertrouwen in hebben dat het toevertrouwde geld goed beheerd wordt en dat belangen van ieder evenwichtig worden afgewogen. Het bestuur heeft vastgesteld dat voor het overgrote deel voldaan wordt aan deze Code. Alleen bij de samenstelling van de organen is het vanwege de specifieke 'achterban' erg moeilijk gebleken te voldoen aan de diversiteitseis van code 65 en 56. Zo is er bij het VO geen vrouwelijke vertegenwoordiger. Verder is een beheerst beloningsbeleid in 2015 ingevoerd voor externe bestuursleden.

Verantwoordingsorgaan

Het nieuwe VO bestaat uit een vertegenwoordiging van in totaal zes personen van werkgever, pensioengerechtigden en deelnemers. Het VO is nauw betrokken geweest bij het proces rond het onderzoek naar alternatieve uitvoeringsvormen. Het rapport van de visitatiecommissie is met het VO besproken. Het VO is advies gevraagd over de invulling van de vacature bij de visitatiecommissie. Verder is met het VO van gedachten gewisseld over de aanvangshaalbaarheidstoets die in 2015 is uitgevoerd. Het VO is betrokken bij de activiteiten van de communicatiecommissie en is behulpzaam geweest bij beoordeling van communicatie uitingen. In het kader van opleiding is aandacht gegeven aan het nFTK, DC regelingen en uitbesteding. Verder is in de loop van het jaar specifiek een bijeenkomst gehouden waar is ingegaan op de rol van het VO bij een eventuele liquidatie van het fonds. Bij elke vergadering met het bestuur is met het VO de stand van de beleggingsresultaten en de dekkingsgraad besproken.

Intern toezicht

Jaarlijks voert de visitatiecommissie haar audit uit. In 2014 was de eerste ronde en de aanbevelingen zijn door het bestuur besproken en verwerkt in beleid of documenten voor zover dat haalbaar of uitvoerbaar bleek. Dit is bij de visitatie opdracht voor 2015 met de commissie besproken. Voor de nieuwe visitatie van 2015 is in overleg met het VO de opdracht samengesteld. Eind 2015 is de visitatie afgerond en de visitatiecommissie heeft haar rapport over 2015 op 7 april met het bestuur gedeeld en vervolgens besproken. De samenstelling van de visitatiecommissie is gewijzigd doordat Rob Bakker zijn deelname heeft beëindigd. Het bestuur dankt de heer Bakker voor zijn positieve bijdrage in zijn rol als voorzitter van de VC en ook voor zijn inhoudelijke bijdrage.

De heer Ernö Kalmár heeft de plaats van Rob Bakker in genomen en is ook als voorzitter van de VC aan de slag gegaan.

De visitatiecommissie heeft de naleving van de Code Pensioenfondsen en de Code Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector bij de uitvoering van haar taak betrokken.

Hieronder volgt haar verslag:

Deze rapportage bevat de bevindingen van de visitatiecommissie (hierna: VC) naar aanleiding van haar onderzoek naar het functioneren van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers (hierna: het fonds) over de periode november 2014 tot november 2015. De taak van VC bestaat uit het toezicht houden op het beleid van het bestuur van het fonds, op de algemene gang van zaken in het fonds en het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De VC volgt bij het uitvoeren van haar rol de toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector (hierna: VITP).

Algemeen oordeel

De VC is van oordeel dat het bestuur gedurende de visitatieperiode voldoende aandacht heeft besteed aan het beleid, de algemene gang van zaken in het fonds, de risicobeheersing en de evenwichtige belangenafweging en over het algemeen genomen redelijk 'in control' is.

Belangrijkste waarnemingen en aanbevelingen

Functioneren governance

De VC is van oordeel dat de organen van het fonds naar behoren zijn ingericht en statutair verankerd zijn. Het reglement voor het VO is op orde, maar het recht op een bindend advies inzake de benoeming en een bindend advies inzake het ontslag van de VC-leden ontbreekt. Er zijn geen reglementen voor de VC en de commissies. De ABTN wijkt voor wat betreft de samenstelling van het bestuur en de benoemingstermijn van het bestuur af van de statuten. In het jaarverslag 2014 is de zittingsduur van de werkgeversleden niet in overeenstemming met de statuten vermeld. De VC constateert op grond van de gevoerde gesprekken

dat het VO over het algemeen genomen redelijk functioneert, alhoewel een meer actieve, gezamenlijke houding met meer focus op taken en bevoegdheden nodig is. De onderlinge verhoudingen binnen het VO en met het bestuur zijn goed.

De VC beveelt aan:

- de ABTN en het jaarverslag 2015 in overeenstemming te brengen met de statuten van het fonds voor wat betreft de samenstelling van het bestuur en benoeming van de werkgeversleden in het bestuur;
- reglementen op te stellen voor de VC en de commissies;
- in het reglement VO de bindende voordracht voor de VC op te nemen;
- als VO meer focus aan te brengen in taken en bevoegdheden en meer gezamenlijk en actiever te acteren.

Functioneren bestuur

De VC is van oordeel dat het bestuur zich, ondanks de gewijzigde situatie, bewust is van zijn taken en verantwoordelijkheden. Binnen de mogelijkheden die er zijn draagt het bestuur er zorg voor dat de belangen van de deelnemers zo goed mogelijk behartigd worden.

De VC beveelt aan:

- voor een zodanige planning te zorgen dat bestuursleden, behoudens calamiteiten, tijdens alle vergaderingen aanwezig kunnen zijn;
- de overwegingen van de verschillende geledingen, die ten grondslag liggen aan besluiten, nadrukkelijker vast te leggen in de notulen.

Beleid van het bestuur

De VC is van oordeel dat aandacht besteed dient te worden aan het zo concreet mogelijk vastleggen van missie en visie. Strategie en risicohouding kunnen vervolgens geconcretiseerd worden zodra duidelijk is welke risico's deelnemers lopen via het Aegon contract.

De VC beveelt aan:

- een concrete missie en visie op te stellen en deze uit te werken in een strategie en risicohouding, zodra de discussie met Aegon beslecht is. Zorg dat een en ander zo specifiek is, dat resultaten hieraan eenvoudig getoetst kunnen worden.

Algemene gang van zaken in het fonds

De VC is van oordeel dat het bestuur over het algemeen genomen redelijk 'in control' is.

Belangrijke aandachtspunten zijn het opstellen van een missie, visie en strategie en een toekomstvisie voor het fonds en het vastleggen van uitgewerkt integriteitsbeleid en beleid ter voorkoming van belangenverstremming. De fondsdocumentatie is redelijk op orde, de ABTN verdient nog een nadere correctie op consistentie met de statuten en correctie van onjuistheden c.q. onvolkomenheden.

De VC beveelt aan:

- uitgewerkt integriteitsbeleid en beleid ter voorkoming van belangenverstremming vast te leggen;
- de ABTN te controleren op consistentie met de statuten en op onjuistheden c.q. onvolkomenheden;
- uitbestedingsbeleid op te stellen, inclusief periodieke evaluatie;
- expliciete afspraken te maken over taken, verantwoordelijkheden en beschikbare tijd om de rol van bestuursondersteuning volledig in te kunnen vullen.

Adequate risicobeheersing en administratieve organisatie

De VC is van oordeel dat via de risksheet de netto risico's die gelopen worden goed in beeld zijn. Niet duidelijk is hoe de bruto risico's zijn ingeschat waardoor ook niet goed zichtbaar is in welke mate risico's gemitigeerd worden met beleidsmaatregelen en controls. De compliance-functie is beperkt ingevuld. Dat legt een zwaardere verantwoordelijkheid op het bestuur om zelf bij te houden of men compliant is en blijft met wet- en regelgeving.

De VC beveelt aan:

- te bespreken of het expliciet maken van onderscheid tussen bruto en netto risico's, zoals DNB aanbeveelt, meer inzicht biedt in de feitelijke risico's en in de effectiviteit van maatregelen;
- regelmatig de compliance-risico's te bespreken.

Evenwichtige belangenafweging

De VC is van oordeel dat het bestuur zich terdege bewust is van zijn taak. In de besluitvorming is sprake van evenwichtige belangenafweging.

De VC beveelt aan:

- in de discussie in verband met de opzegging van de uitvoeringsovereenkomst en de keuzes die daarbij gemaakt moeten worden de evenwichtige belangenafweging tussen de verschillende groepen te betrekken en dat expliciet vast te leggen.

Communicatie

De VC stelt vast dat het bestuur met het oog op de Wet pensioencommunicatie nog een slag te maken heeft en zich daarvan ook bewust is. In samenspraak met de andere Transavia fondsen wordt gekeken naar een toekomst-vaste oplossing. De VC is van oordeel dat ook samenwerking met de werkgever over alle door de werkgever getroffen pensioenregelingen, voor zover dat wettelijk is toegestaan, onderzocht dient te worden. Ondanks de poging van een goede transparantie is de VC van oordeel dat er meer zorg moet worden besteed aan de kwaliteit, consistentie en hoeveelheid van de communicatie.

De VC beveelt het bestuur aan:

- meer zorg te besteden aan de kwaliteit, consistentie en hoeveelheid van de communicatie;
- daar waar het kan en wettelijk is toegestaan, de samenwerking met de werkgever aan te gaan voor wat betreft communicatie over de pensioenregelingen zoals deze door de werkgever zijn getroffen.

Naleving Code Pensioenfondsen

Uitgaande van de rapportage opgenomen in de ABTN, het jaarverslag en de ter beschikking gestelde documenten gaat de VC ervan uit dat het bestuur het overgrote deel van de normen uit de Code Pensioenfondsen toepast. Uit het jaarverslag 2014 blijkt dat het bestuur afwijkt van norm 60 inzake de maximale benoemingstermijn voor werkgeversleden. Het bestuur heeft in het jaarverslag 2014 verantwoording afgelegd over de naleving van de Code en de overwegingen om daarvan af te wijken, met uitzondering van norm 60. De VC is van oordeel dat het bestuur de afwijkende keuze inzake het diversiteitsbeleid, regelmatig moet heroverwegen en zich niet bij voorbaat neer moet leggen bij de problemen die zich thans voordien bij de werving van vrouwelijke kandidaten en kandidaten onder de leeftijdsgrens van 40 jaar.

De VC beveelt aan:

- het jaarverslag en de statuten voor wat betreft norm 60 met elkaar in overeenstemming te brengen. Indien dat leidt tot afwijking van norm 60 rapporteer daarover dan in het jaarverslag;
- de afwijkende keuze in het diversiteitsbeleid regelmatig te heroverwegen.

Cultuur en gedrag

De VC is van oordeel dat het bestuur hard werkt om binnen de beschikbare tijd het fonds zo goed mogelijk te laten functioneren. De VC heeft vastgesteld dat het bestuur voldoende onderkent en zich bewust is van de verschillende rollen die het in het gehele proces van totstandkoming van arbeidsvoorwaarden tot het aanvaarden van de pensioenregeling en het nakomen van de uitvoeringsovereenkomst vervult.

De VC beveelt aan:

- aandacht te blijven houden voor de 'pettenproblematiek' en in dat kader nadrukkelijker de argumentatie van de verschillende geledingen bij overwegingen en besluiten vast te leggen.
- aan een evenwichtige verdeling van tijd voor het pensioenfonds en de overige werkzaamheden te werken.

Implementatie Financieel toetsingskader

Implementatie van het nFTK heeft tijdig plaatsgevonden, maar meer als "verplichte exercitie" dan als instrument om meer duidelijkheid te verkrijgen over het fondsbeleid. Dit is gezien het sluiten van de regeling per 1 januari 2016 begrijpelijk.

De VC beveelt aan:

opnieuw de missie, visie, strategie en risicohouding te bepalen, zodra de condities van het herverzekeringscontract duidelijk zijn;

- expliciet vast te leggen wanneer sprake is van "evenwichtige belangenafweging" tussen verschillende groepen en daarvan af te leiden wat met het vrije vermogen bereikt moet worden. Dit biedt handvatten om goed onderbouwde keuzes te maken voor de toekomst.

Opvolging eerder aanbevelingen intern toezicht

Uit de reactie van het bestuur op de aanbevelingen van de VC en de opgegeven stand van zaken blijkt de VC dat het bestuur de aanbevelingen serieus heeft opgepakt en vrijwel alle punten heeft overgenomen en uitgevoerd. Het bestuur heeft verantwoording afgelegd aan het VO over de visitatie en de door de VC opgestelde samenvatting van het visitatierapport opgenomen in het jaarverslag 2014.

De VC heeft geen aanbevelingen.

Tot slot

Het bestuur heeft zijn zaken op orde maar streeft er niet naar om het "beste jongetje van de klas" te zijn. Doordat de werkgever de uitvoeringsovereenkomst heeft opgezegd en er met ingang van 1 januari 2016 geen actieve opbouw meer plaatsvindt, zal het bestuur zich de komende periode nadrukkelijk moeten

richten op het veilig stellen van de opgebouwde aanspraken van de deelnemers. Het is daarbij van belang dat de huidige bestuursleden tot het afwikkelen daarvan volledig betrokken blijven. De VC wenst het bestuur daarbij veel succes!

De visitatiecommissie:

Dhr. E.T. Kalmár CPE (voorzitter)

Dhr. drs. G.E. van de Kuilen

Mw. mr. M. Meijer-Zaalberg

7 april 2016

De aanbevelingen zijn voor het bestuur aanleiding om de verschillende processen verder te stroomlijnen en te verbeteren. In 2016 zal daaraan invulling worden gegeven.

Deskundigheidsbevordering

Verschillende bestuursleden hebben seminars en andere bijeenkomsten bijgewoond die voor een belangrijk deel in het teken stonden van het nieuwe Financieel Toetsingskader en de wijzigingen van de pensioenwet op 1 januari 2015.

Daarnaast heeft het gehele bestuur in een dag een door Aon Hewitt georganiseerde cursus gevolgd. Hierbij zijn onderwerpen het nFTK, DC regelingen en uitbesteding aan de orde gekomen. Deze cursus is samen met het VO gevolgd.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving en er is geen sprake van opgelegde boetes en/of dwangsommen.

Gedragcode

Jaarlijks wordt door de bestuursleden en andere bij het fonds betrokken functionarissen, zoals leden van het verantwoordingsorgaan, de gedragscode getekend. Tijdens overleg met de compliance officer heeft het bestuur geconstateerd dat zich geen onregelmatigheden hebben voorgedaan.

Toezichthouder

Met de toezichthouders DNB en AFM is regulier schriftelijk en ook mondeling contact onderhouden.

Risicobeheersing

Naar aanleiding van de in september 2013 definitief geworden Code Pensioenfondsen heeft het Fonds integraal risicomangement op de agenda staan. Behalve de hierboven benoemde risico's waar (gedeeltelijk) sprake is van afdekking heeft het bestuur ook andere risico's benoemd, o.a. de risico's die herverzekering met zich meebrengt, welke continu geëvalueerd worden.

Het fonds hanteert daartoe een risk sheet waarin alle voor komende risico's beschreven staan met de gekozen beheersmaatregelen. De risk sheet wordt periodiek besproken en aangepast indien noodzakelijk. De risk sheet zal verder uitgebreid worden met bruto- en netto risico's zoals gewenst door de DNB

Van zowel Aegon Levensverzekering N.V. als herverzekeraar als Aegon AM als belegger worden ISAE 3402 rapportages ontvangen. De rapportage is voor het bestuur onderwerp van gesprek bij het beoordelen van de bedrijfsprocessen bij Aegon. Deze rapporten worden door het bestuur als bewijs gezien dat de procesuitvoering bij zowel Aegon Levensverzekering N.V. als Aegon AM volgens de regels verloopt. De interne beheersing van de herverzekeraar wordt middels ISAE 3402 Type II rapporten (AIM B.V. en Business Line Pensioenen) verwoord.

Beide ISAE 3402 Type II rapporten van Aegon betreffen de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015 en worden door PWC gecontroleerd en er zijn geen significante tekortkomingen gemeld.

Uitbesteding

De pensioenaanspraken zijn sinds 1 januari 2002 volledig herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. (Aegon). Vanaf 1 januari 2008 is het contract voor een periode van 5 jaar verlengd tot en met ultimo 2012. In de loop van 2012 is een voortzetting van het contract met Aegon overeengekomen voor het jaar 2013 en het jaar daarop voor 2014. Eind 2014 is een nieuw 5-jaars contract gesloten met een jaarlijkse

uitstapmogelijkheid. Dit contract kent geen winstdeling. De tot 1 januari 2015 opgebouwde aanspraken zijn echter wel winstdelend gehouden.

Aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering van voor 2002 zijn herverzekerd bij de Reassurantie Maatschappij Nederland N.V.; aanspraken uit hoofde van de beroepsongeschiktheidsverzekering ingegaan na 2001 zijn herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V.

Het bestuur heeft elk kwartaal regulier overleg gevoerd met de uitvoeringsorganisatie over de dienstverlening overeenkomstig de Service Level Agreement. Tussentijds is er over diverse aspecten van de uitvoering overleg geweest. Deze uitvoering verloopt in goede orde.

De beleggingscommissie heeft vier maal per jaar overleg over de performance door Aegon AM.

Bestuursondersteuning

De bestuursondersteuning is uitbesteed aan AonHewitt. De kwaliteit wordt regelmatig getoetst door het bestuur. Voor incidentele opdrachten – voorbeeld is het haalbaarheidsonderzoek – wordt getenderd.

Pensioenadministratie.

De pensioenadministratie is uitbesteed aan Aegon Levensverzekering N.V., de financiële administratie wordt door de vennootschap gedaan. Beide administraties worden onderworpen aan controle door de externe accountant en certificerend actuaaris.

Pensioenparagraaf

Karakter pensioenregeling

Aan de daarvoor in aanmerking komende vliegers van Transavia Airlines C.V. zijn volgens het pensioenreglement de hierna volgende pensioentoezeggingen gedaan. De pensioenregeling is een middelloonregeling en wordt gekwalificeerd als een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet.

Pensioentoezeggingen:

- a) Ouderdomspensioen, vanaf de eerste dag van de maand waarin de 58e verjaardag valt. De opbouw van het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt voor elk deelnemingsjaar 1,224% van de voor het betreffende deelnemingsjaar vastgestelde pensioengrondslag met een maximum van €100.000.- (artikel 7 Pensioenreglement).
- b) Partnerpensioen, vanaf de dag van het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. Het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen (artikel 8 Pensioenreglement).
- c) ANW-overbruggingspensioen gaat in op de dag van het overlijden van de deelnemer tijdens het dienstverband en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner van de overleden deelnemer overlijdt, echter uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin die partner de leeftijd van 65 bereikt. Per 1 juli 2015 was het jaarlijkse ANW-overbruggingspensioen bepaald op € 22.766,- (artikel 9 Pensioenreglement).
- d) Wezenpensioen is per kind gelijk aan 14% van het ouderdomspensioen waarop de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde recht had, c.q. 14% van het ouderdomspensioen waarop de deelnemer recht verkregen zou hebben, indien hij met ongewijzigde pensioengrondslag in leven en in dienst van Transavia Airlines C.V. zou zijn gebleven (artikel 10 Pensioenreglement).
- e) Beroepsongeschiktheidspensioen, deze aanspraken ontstaan indien de deelnemer tijdens het dienstverband en vóór het bereiken van de 56-jarige leeftijd geheel of gedeeltelijk beroepsongeschikt wordt verklaard en deze ongeschiktheid 24 maanden heeft geduurd. Het beroepsongeschiktheidspensioen loopt tot de aanvang van het ouderdomspensioen (artikel 11 Pensioenreglement). Op basis van deze regeling bedragen de vastgestelde pensioenafspraken 60% van het laatstgenoten vaste bruto jaarloon gemeten op het tijdstip dat de beroepsongeschiktheid een aanvang nam. Op de uitkeringen worden inkomsten uit hoofde van AAW en WAO/ WIA volledig in mindering gebracht. Daarnaast wordt ook onder bepaalde voorwaarden het inkomen uit arbeid van de deelnemer op het beroepsongeschiktheidspensioen in mindering gebracht.

Wijziging pensioenregeling

Toepassing toeslagenbeleid

Het toeslagbeleid is met ingang van 2014 gewijzigd in 'geen beleid over toeslagverlening'. Er is geen recht op toeslagen en er wordt ook geen premie voor betaald of specifieke reserve voor aangehouden.

Verwachte wijzigingen in het komend jaar

De toekomstige opbouw wordt met ingang van 1 januari 2016 niet meer door het fonds uitgevoerd. Het fonds blijft verantwoordelijk voor de ingegane pensioen en opgebouwde aanspraken en pensioenrechten. Ook de uitvoering van het BOP blijft tot eind 2017 een belangrijk aandachtspunt.

Mutatieoverzicht deelnemers

Overzicht verloop actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschiktheid)

		2015	2014
(in aantallen)			
Stand per 1 januari	527	499	
Bij: Nieuwe toetredingen	37	37	
	564	536	
Af: Overlijden	-	1	
Pensioen	2	5	
Uit dienst	10	3	
	12	9	
Stand per 31 december	552*	527*	

* Inclusief 22 beroepsongeschikten (2014: 18 beroepsongeschikten)

Nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK)

De nieuwe FTK-wetgeving is per 1 januari 2015 van kracht geworden. Het FTK is het onderdeel van de Pensioenwet waarin de financiële eisen die voor pensioenfondsen gelden zijn vastgelegd. Hieronder worden de belangrijkste onderdelen van het nieuwe FTK (nFTK) besproken.

Beleidsdekkingsgraad en actuele dekkingsgraad

In het nFTK wordt de beleidsdekkingsgraad ingevoerd. De beleidsdekkingsgraad is het 12-maands gemiddelde van de dekkingsgraad. Achterliggende gedachte is om de afhankelijkheid van dagkoersen minder groot te maken. Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd worden op deze beleidsdekkingsgraad. Pensioenfondsen hebben de beleidsdekkingsgraad voor het eerst per 1 januari 2015 vastgesteld naar de stand van 31 december 2014 op basis van de in 2014 aan DNB gerapporteerde dekkingsgraden. Voor volledig herverzekerde pensioenfondsen zoals SPTV gold echter in 2014 geen rapportageverplichting ten aanzien van de dekkingsgraad. SPTV heeft er daarom voor gekozen om de actuele dekkingsgraad (zie hierna) per 1 januari 2015 als beleidsdekkingsgraad te hanteren. Vanaf 2015 wordt wel op kwartaalbasis de actuele dekkingsgraad aan DNB gerapporteerd, de beleidsdekkingsgraad is daarom in 2015 berekend op basis van het voortschrijdend gemiddelde en aldus ultimo 2015 op het 4-kwartaalsgemiddelde gebaseerd.

De systematiek voor de vaststelling van de actuele (maand) dekkingsgraad is vanaf 1 januari 2015 gewijzigd. De systematiek van de driemaandsmiddeling is vervallen, de actuele dekkingsgraad per ultimo van elke maand is de dekkingsgraad zonder middeling op basis van de RTS per ultimo van de maand, maar onveranderd op basis van de UFR. De actuele dekkingsgraad per 1 januari 2016 op basis van de regels van het nFTK is voor SPTV 108,7%. Hierbij is uitgegaan van een beschikbaar vermogen van EUR 483.893.000 en totale voorziening pensioenverplichtingen ter hoogte van EUR 450.106.000. De beleidsdekkingsgraad die is vastgesteld bedraagt per 1 januari 2016 107,8%.

Vereist Eigen Vermogen (VEV)

Het VEV dient op basis van de regels van het nFTK opnieuw berekend te worden. De aan te houden buffers voor bestaande risicofactoren zijn namelijk verhoogd en de buffers voor bestaande risicofactoren zijn verfiend. Deze regels hebben echter geen effect voor SPTV. De eis van het aanwezig zijn van de vereiste dekkingsgraad is namelijk weliswaar wel van toepassing op volledig herverzekerde pensioenfondsen, maar zal nihil zijn. Vrijwel alle risico's die bij het bepalen van de omvang van het VEV op basis van het standaardmodel aan de orde zijn, zijn niet aan de orde bij herverzekerde fondsen die risico's volledig hebben overgedragen aan een herverzekeraar door middel van een garantiecontract. Alleen het kredietrisico dat fondsen lopen op de herverzekeraar is aanwezig, echter dat hoeft niet te worden geadresseerd.

Herstelsystematiek

Onder het nFTK verandert ook de herstelsystematiek. In plaats van een korte- en lange termijnherstelplan komt er één herstelplan van maximaal tien jaar. Jaarlijks wordt dit plan geëvalueerd. Het resterende tekort mag dan weer in maximaal tien jaar worden weggewerkt. Hierdoor zal het herstel naar de vereiste dekkingsgraad langer duren dan tien jaar. De premie hoeft in een situatie van dekkingstekort niet meer bij te dragen aan herstel. Indien het fonds per 1 januari 2015 een reservetekort heeft, dient vóór 1 juli 2015 een herstelplan opgesteld te worden.

Voor een volledig herverzekerd fonds zoals SPTV is de wijziging van de herstelsystematiek minder relevant. Het VEV is als gezegd nihil. SPTV houdt wel een Minimum Vereist Eigen Vermogen (MVEV) aan. Dit MVEV bedraagt in 2015 0,08% van de voorziening voor pensioenverplichtingen. Door de garantie die door de herverzekeraar wordt gegeven is een dekkingstekort (d.w.z. een lagere dekkingsgraad dan het MVEV) echter niet aan de orde. Er is geen sprake van een herstelplan voor het fonds.

Korten

Het korten van de pensioenen blijft een laatste noodmaatregel. Indien de beleidsdekkingsgraad vijf jaar lang lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en ook de actuele dekkingsgraad bij de laatste vaststelling lager is, dan moet er gekort worden. Dat kan ineens of evenredig gedurende maximaal tien jaar. Een korting is ook noodzakelijk als er onvoldoende herstelkracht is om binnen tien jaar te herstellen tot de vereiste dekkingsgraad. Voor SPTV geldt echter dat kortingsmaatregelen vanwege de volledige herverzekering door middel van een garantiecontract niet aan de orde zijn.

Indexatie

Er kan onder de nFTK-wetgeving minder snel geïndexeerd worden. Dit kan pas vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110 procent. Er moet gecontroleerd worden of dezelfde mate van indexeren ook in de toekomst gefinancierd kan worden uit het eigen vermogen boven 110 procent. Daarbij moet rekening worden gehouden met het maximale aandelenrendement. Voor een gemiddeld fonds kan bij een beleidsdekkingsgraad van 120 procent een indexatie van één procent worden gegeven en bij 130 procent een indexatie van twee procent. Voor een jong fonds liggen de grenzen ongeveer vijf procent hoger, voor een oud fonds ongeveer vijf procent lager. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het beleggingsbeleid

van een pensioenfonds. De toeslagenmatrix komt te vervallen. In 2015 is geen toeslag toegekend.

Op grond van artikel 137 van de Pensioenwet gelden deze regels van het toekomstbestendig indexeren echter niet voor volledig herverzekerde pensioenfondsen zoals SPTV.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie mag nog steeds gedempt worden op basis van het verwacht fondsrendement of op basis van de 10-jaarsgemiddelde rente. Voor de demping op basis van verwacht fondsrendement gaan strenge regels gelden. De premie mag niet stijgen ten gevolge van een toename van de voorziening door de toegenomen levensverwachting. De levensverwachting moet worden meegenomen in het herstelplan of in een verlaging van de indexatie. Voor premiekorting gaan dezelfde strenge regels gelden als voor premierestitutie nu.

Ook op dit punt geldt echter dat deze wijzigingen niet gelden voor volledig herverzekerde pensioenfondsen. Onder het nFTK kan net als onder het oude FTK de (gedempte) kostendekkende premie voor herverzekerde fondsen gelijk worden gesteld aan de premie die door de herverzekeraar in rekening wordt gebracht, vermeerderd met een opslag voor de uitvoeringskosten van het pensioenfonds en een solvabiliteitsopslag

Haalbaarheidstoets

De Pensioenwet legt de pensioenfondsen de verplichting op een jaarlijkse haalbaarheidstoets uit te voeren. Dit is de opvolger van de continuïteitsanalyse. De haalbaarheidstoets geeft een inschatting van het verwachte pensioenresultaat en voor de risico's daaromheen. Fondsen moeten zelf binnen de door de Wet toegestane grenzen een bandbreedte vaststellen voor de toegestane afwijking van het verwachte pensioenresultaat bij een slecht weer scenario. Deze bandbreedte moet passen bij de risicohouding van de deelnemers in het fonds. Jaarlijks wordt gekeken of het verwachte pensioenresultaat nog aansluit bij de gewekte verwachtingen. Voor de toets wordt een uniforme aanpak voorgeschreven. De eerste (aanvangs)haalbaarheidstoets was vóór de door de DNB vastgestelde deadline van 1 oktober 2015 gereed en ingediend bij de DNB. De uitkomsten ervan zijn gedeeld met de sociale partners.

Bij de haalbaarheidstoets voor herverzekerde fondsen zal rekening moeten worden gehouden met de specifieke kenmerken van het garantiecontract bij AEGON. Bovendien zullen aannames gemaakt moeten worden hoe de contractvoorwaarden van de herverzekeraar gedurende de prognoseperiode zullen wijzigen. SPTV heeft voor 1 oktober 2015 de (aanvangs)haalbaarheidstoets ingediend bij DNB.

Voor een herverzekerd fonds geldt dat de evenwichtssituatie veelal een lagere dekkingsgraad kent dan de feitelijke dekkingsgraad. Daar is in de vaststelling van de ondergrenzen rekening mee gehouden. Deze zijn door het bestuur als volgt vastgesteld en gecommuniceerd met de sociale partners

- Ondergrens verwacht pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie: 60%
 - Dit is in lijn met de beleidsuitgangspunten van (vrijwel) volledige pensioenopbouw en vrijwel geen indexatietoekenning.
- Ondergrens verwacht pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 67,5%
 - Dit is in lijn met de beleidsuitgangspunten van (vrijwel) volledige pensioenopbouw en een beperkte indexatietoekenning.
- Maximale afwijking verwacht pensioenresultaat in slecht weer scenario: 30%
 - Door de maximalisatie van de premie kunnen kortingen op de jaarlijkse pensioenopbouw voorkomen. Daarom is een aanzienlijke spreiding mogelijk.

Deze ondergrenzen zijn getoetst in de haalbaarheidstoets van juli 2015. De uitkomsten zijn:

- Verwacht pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie: 68,9%
- Verwacht pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 72,9%
- Afwijking vanuit de feitelijke situatie: 22,2%

Aan de uitkomsten van de haalbaarheidstoets moet – nu sociale partners besloten hebben de pensioenopbouw in het fonds te beëindigen – een beperkte waarde worden toegekend. In verband met de nieuwe situatie vanaf 2016 zal in dat jaar opnieuw een haalbaarheidstoets moeten worden uitgevoerd.

Beleggingenparagraaf

Beleggingsperformance

De beleggingen van de pensioengelden worden binnen het mandaat verzorgd door vermogensbeheerder Aegon Investment Management en ING Investment Management.

Voor het verzekerd vermogen is de normverdeling als volgt:

Tabel 1: normverdeling (percentage van marktwaarde)			
	Norm:	Minimum:	Maximum:
Beleggingscategorie (in % van de totale portefeuille)			
Liquide middelen	0	-5,00	5,00
Vastrentende waarden	67,70	57,70	77,70
Aandelen	19,90	14,90	24,90
Grondstoffen	4,80	2,30	7,30
vastgoed	7,60	5,10	10,10

Voor het vrij vermogen ondergebracht bij Aegon IM is de normverdeling:

Tabel 2: normverdeling vrij vermogen (percentage van marktwaarde)			
	Strategisch:	Minimum:	Maximum:
Beleggingscategorie (in % van de totale portefeuille)			
Liquide middelen	0,00	0,00	5,00
Vastrentende waarden	60,00	50,00	70,00
Aandelen	30,00	20,00	40,00
Grondstoffen	5,00	0,00	10,00
Vastgoed	5,00	0,00	10,00

Verantwoord beleggen

Het vermogensbeheer van zowel het verzekerd depot als het vrije vermogen depot wordt uitgevoerd door Aegon Asset Management. Het fonds heeft regulier overleg over verantwoord beleggen met Aegon AM, onderschrijft haar beleid in deze en is in het kader van verantwoord beleggen akkoord met het beleggen in de diverse onderhavige Aegon beleggingsfondsen. Aegon AM geeft in zijn document '*Beleid Verantwoord Beleggen*' aan dat er een uitsluitingenbeleid van toepassing is op alle bedrijven die direct betrokken zijn bij het vervaardigen, ontwikkelen, onderhouden of verhandelen van de volgende soorten wapens, munitie en mijnen: biologische wapens, chemische wapens, anti-persoonsmijnen, clusterbommen, en munitie met verarmd uranium. Bij indirecte betrokkenheid door een aan de onderneming juridische verbonden entiteit, zoals moederbedrijf of dochteronderneming, geldt een belang van 25% als drempel voordat tot uitsluiting wordt overgegaan. Aangaande nucleaire wapens, sluit AEGON bedrijven uit die direct betrokken zijn bij het vervaardigen, ontwikkelen, onderhouden of verhandelen van nucleaire wapens in landen waarvoor dat onder het non- proliferatieverdrag niet is toegestaan. Voor een verdere verhandeling en detaillering hierover wordt verwezen naar het in het bovengenoemd door AEGON uitgegeven document '*Beleid Verantwoord Beleggen*'.

Beleggingsperformance

De beleggingen van de pensioengelden werden in 2015 binnen het mandaat verzorgd door vermogensbeheerder Aegon Asset Management. Het afgelopen verslagjaar bedroeg de beleggingsperformance bij Aegon voor wat betreft het verzekeringsdepot in totaal 1,79% negatief.

Ten aanzien van aandelen bedroeg rendement 1,76%, voor vastrentende waarden 0,30%, voor vastgoed 11,66%, voor grondstoffen -34,0% en het SLM (Strategic Liability Matching) heeft vanwege de stijgende rente gedurende het jaar 2015 een rendement van -23,04% opgeleverd.

Het rendement op het vrij vermogen depot bij Aegon bedroeg 0,70% negatief. De totale portefeuille excl. LDO/SLM liet over geheel 2015 een rendement van -0,41% na kosten zien, terwijl de samengestelde benchmark -0,69% gedaan heeft, resulterend in een outperformance van 0,28%. Het beleggingsrendement incl. LDO/SLM bedroeg in 2015 -1,70%, een samengestelde benchmark waarin LDO/SLM wordt meegenomen is niet voorhanden.

Kosten vermogensbeheer

De beheerskosten voor het beklemd vermogen van in totaal € 374 miljoen bedroegen 0,22% zijnde €829.757. Daarnaast waren de transactiekosten 0,06% in euro's € 228.457.

Voor het vrije vermogen zijn de kosten als volgt: de beheerskosten zijn 0,36% en is €123.709 en de transactiekosten bedragen 0,03% of € 9.658. Overigens betreffen de hiervoor genoemde rendementen netto rendementen, dus geschoond voor de kosten vermogensbeheer, deze zijn al in mindering gebracht.

Vooruitblik 2016

De nog steeds dalende en laagblijvende rente vorm een groot probleem voor de financiering van de pensioen verplichtingen. Het opkoopprogramma van de ECB voert de neerwaartse druk op rente verder op. De lage inflatie zorgt wel voor een geringe aanslag op de waardevastheid van de pensioenen en de aanspraken. Het is onzeker of de aandelenmarkten gezien de oplopende waarderingen ook in 2016 blijven zorgen voor redelijke totaal rendementen. De geopolitieke spanningen zorgen verdere voor onzekerheid in de markten. De lage grondstofprijzen hebben zich in 2015 niet hersteld en de verwachting is dat die ook in 2016 laag blijven.

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar

De rente fluctueerde enigszins in 2015 en ligt nog steeds op een historisch laag niveau. De actuarieel benodigde voorziening is per 31 december 2015 gestegen tot €450,1 mln. Conform de verslaggevingseisen behorende bij dit soort contracten is deze post ook als vordering op de balans opgevoerd onder de noemer "Herverzekeringsdeel technische voorzieningen".

De actuarieel kostendekkende premie bestaat uit (1) bruto premies pensioenverzekeringen incl. BOP premie, (2) koopsommen indexatie, affinanciering en waardeoverdrachten, (3) administratiekosten, (4) kosten beëindiging RSC overeenkomst, (5) bestuurs/uitvoeringskosten, (6) beheerskosten en (7) opslag MVEV. De kostendekkende premie bedroeg in 2015 €13.349.167 en aangezien de feitelijke premie over de door werkgever en werknemer in 2015 afgedragen €15.751.000 bedroeg, blijkt dat deze over 2015 kostendekkend was.

Het saldo van baten lasten bedroeg over 2015 €5.498.000, voornamelijk bestaande uit een premie overschot van €3.016.000, een onverschuldige storting door werkgever uit hoofde van afspraken in het pensioenprotocol 2015 tussen sociale partners ad €2.000.000 en een positief technisch resultaat ad €1.147.000 naast enkele kleinere posten. Hiermee is het vrije vermogen van het fonds gestegen van €33.159.000 ultimo 2014 naar €38.657.000 per 31/12/2015.

Actuariële paragraaf

Solvabiliteitstoets

De solvabiliteitstoets is voor het jaar 2015 door AON/Hewitt uitgevoerd. De aanwezige reservepositie is bepaald op € 38.309.000 positief, volgens de volgende berekening:

(in duizenden euro's)

Vordering op herverzekeraar	450.106
Overige middelen pensioenfonds	38.657
	<hr/>
Beschikbaar vermogen	488.763
Af: Technische voorzieningen	-/-450.106
Af: Minimaal Vereist Eigen Vermogen	-/-348
	<hr/>
Reservepositie	38.309

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum tenminste gelijk aan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Technische analyse

In 2015 is een positief resultaat van € 5.498.000 (2014 negatief resultaat van € 2.331.000) behaald. Om inzicht te verkrijgen in de totstandkoming van dit resultaat is een uitsplitsing naar verschillende bronnen noodzakelijk. Deze zogeheten technische analyse heeft tot doel om het genoemde behaalde resultaat onder te verdelen door de posten van de staat van baten en lasten te confronteren met posten van de ontwikkeling van de Voorziening Pensioen Verplichtingen. Deze wordt als zodanig niet door Aegon opgeleverd, maar Aon voert controle over het jaarwerk uit, berekent Voorziening Pensioen Verplichting (VPV), de kostendekkende premie (KDP) en de solvabiliteitstoets. Hieruit is het duidelijk waarin de grote delta's in saldo van baten en lasten en financiële positie van het fonds zitten.

Risicoparagraaf

Beleggingsrisico

De in 2011 afgeronde ALM studie heeft in 2015 niet tot wijziging van het beleggingsmandaat van het bekleemd vermogen geleid. Vanwege de lage rente en de daardoor lage rendementen op vastrentende waarden is besloten tot een aanpassing van het beleggingsmandaat voor het vrije vermogen, in die zin om een gedeelte van het vastrentende deel te verminderen en om te zetten in ABS (Asset Backed Securities). Het feitelijke aandeel ABS was eind 2015 ruim 13% van het vastrentende deel. Dit mandaat is in 2015 ongewijzigd gehouden, vanwege de onduidelijkheid over de toekomstige aanwending van de vrije reserve.

Renterisico

Om het renterisico van de verplichtingen gedeeltelijk af te dekken, is de duration (gewogen looptijd) van de vastrentende waarden per 1 maart 2008 voor 50% in overeenstemming gebracht met de looptijd van de pensioenverplichtingen door middel van een LDO (Long Duration Overlay). In de loop van 2014 is dit product vervangen door het SLM fund (Strategic Liability Matching). Dit fonds heeft een betere matching met de kasstromen over de looptijden. Hierdoor wordt het renterisico op de pensioenverplichtingen voor de helft beperkt. Deze vorm van renteafdekking is in 2015 verder ongewijzigd voortgezet om redenen van risicobeheersing. Voor het vrije vermogen is geen renteafdekking van toepassing. Wel is in het vrije vermogen een deel van de vastrentende waarde omgezet in ABS (Asset Backed Securities). Dat fonds geeft een verminderd renterisico.

Actuarieel risico

De rechtenopbouw en de daarmee gepaard gaande berekeningen, die op actuariële grondslagen zijn gebaseerd, om tot de pensioenverplichtingen te komen worden ieder jaar geëvalueerd. De actuariële grondslagen bevatten een aantal verwachtingen en hypothesen van algemene aard zoals o.a. de overlevingstabel. Wij zullen de grondslagen nauwlettend volgen en indien daartoe aanleiding is, in overleg met de actuaris, de grondslagen aanpassen. Het actuariële risico is geheel afgedekt als gevolg van het garantiecontract dat met Aegon overeengekomen is. Voor 2012 is dit risico verhoogd wat tot uitdrukking komt in de hogere opslag op de VPV vanwege de hogere levensverwachting. Dit heeft mede geleid tot een verhoging van de kostendeckende premie in 2013 en 2014. Voor het bestand van SPTV zijn geen fondspecifieke grondslagen m.b.t. langlevens van toepassing.

Krediet risico

Het kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop een fonds vorderingen heeft. De belangrijkste tegenpartij van het fonds is Aegon Levensverzekering N.V. met wie het fonds een overeenkomst tot herverzekering van de pensioenverplichtingen, premievrijstellingrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico's heeft gesloten. De creditrating van Aegon Levensverzekering N.V. was en is AA-. Er is geen verwachting dat deze naar beneden zal worden aangepast. Aegon is bovendien aan gemerkt als een systeem verzekeraar, wat in voorkomend geval ondersteuning van de overheid mogelijk maakt.

In 2015 is het operational risk sheet geëvalueerd en zijn als de belangrijkste overige risicofactoren vastgesteld:

- De continuïteit in de bedrijfsvoering van Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers ("SPTV"). Het bestuur ziet als mogelijke oplossing de aanstelling van een "pension officer" en samenwerking tussen fondsen.
- Bijkomend risico is de hoge kosten van de rentegarantie bij het opnieuw aangaan van een herverzekeringcontract. Dit blijft een rol spelen zolang de rente laag blijft.
- Kredietrisico is qua impact in de ogen van het bestuur toegenomen, qua kans niet. Het monitoren rating Aegon en zorgen voor voldoende diversificatie blijft belangrijk.

De rating van Aegon is nog steeds AA-. Dit heeft geen effect op de jaarrekening. Het bestuur monitort de kredietwaardigheid zorgvuldig maar er is geen aanleiding tot specifieke actie in deze.

Toekomstparagraaf

In 2016 zal overlegd worden met Aegon over een goede afronding van het verzekeringscontract. Met scenario analyses moet worden vastgesteld in hoeverre winstdeling voor de toekomst realistisch is. De mogelijkheden van aanwending van de vrije reserve zullen met het oog op een evenwichtige belangenbehartiging zorgvuldig worden onderzocht.

De BOP voorziening heeft te maken met een uitloop periode van twee jaar en de het zelfde geldt voor de premievrijstelling voor de opbouw van het ouderdomspensioen.

Er zal een nieuwe vereenvoudigde uitvoeringsovereenkomst met de vennootschap worden afgesproken voor de komende periode; in elk geval voor 2016, een concept ligt nu voor. De daarmee samenhangende uitvoeringskosten worden door de vennootschap gefinancierd. De voorziening die het bestuur heeft getroffen houdt rekening met een liquidatieproces en geldt dus voor de jaren 2017 en 2018, daar financiering van de uitvoering voor 2016 is overeengekomen.

De ABTN en statuten zullen onder de loep moeten worden genomen om aan te sluiten op de nieuwe situatie zonder premie inkomsten en toekomstige opbouw.

Een nieuwe aanvangshaalbaarheidstoets is wellicht noodzakelijk om de te verwachte pensioenresultaten in kaart te brengen.

Het is de vraag of de economische vooruitzichten weer beter worden. Onzekere factoren blijven de geopolitieke situatie en zeker ook het monetaire beleid. Zo heeft het schulden opkoop programma van de ECB dat wordt verlengd tot eind 2017 een duidelijk neerwaarts effect op de (lange) rente. Dat is uiterst ongunstig voor de hoogte van de verplichtingen van de pensioenfondsen.

Afhankelijk van de aanwending van de vrije reserve zal een nieuwe ALM studie worden uitgevoerd om het beleggingsmandaat vast te stellen.

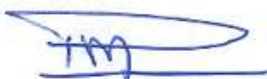
De pensioenwebsite zal verder worden ontwikkeld om aan te sluiten bij Pensioen1-2-3. Intensieve communicatie is in 2016 nodig in samenwerking met de vennootschap om de informatie over de verschillende pensioendelen op duidelijke en overzichtelijke wijze bij de betrokkenen te krijgen.

Het bestuur heeft een werkgroep ingesteld welke de toekomstmogelijkheden van het fonds in kaart brengt. Diverse alternatieven zullen onderzocht worden en in de loop van 2016 moet duidelijk worden wat de missie, visie en positie van het fonds is, waarin de belangen van de stakeholders en van actieve en gewezen deelnemers betrokken worden.

Schiphol, 29 juni 2016

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers

Het Bestuur

P. MARÉE
PENNINGMEESTER

R. Bauma
Voorzitter.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2015

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(bedragen in duizenden euro's)

2015

2014

Activa

Beleggingen voor risico pensioenfond	5	33.784	29.023
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	6	450.106	418.749
Vorderingen en overlopende activa	7	4.790	2.647
Overige activa	8		
Liquide middelen		1.239	5.524
		<u>489.919</u>	<u>455.943</u>

Passiva

Kapitaal en reserves	9		
Beklemd vermogen		-	-
Vrij vermogen		<u>38.657</u>	<u>33.159</u>
		38.657	33.159
Technische voorzieningen	10		
Voorziening Pensioenverplichtingen		450.106	418.749
Overige technische voorzieningen		<u>418</u>	<u>418</u>
		450.524	419.167
Overige schulden en overlopende passiva	11		
Werkgever		43	2
Overige schulden en overlopende passiva		<u>695</u>	<u>3.615</u>
		738	3.617
		<u>489.919</u>	<u>455.943</u>

Staat van Baten en Lasten over 2015

(bedragen in duizenden euro's)		2015	2014
Premiebijdragen	14	15.751	17.821
Resultaat beleggingen voor risico pensioenfonds	15	-/-233	3.132
Baten uit herverzekering			
• Uitkering herverzekering		7.751	7.054
• Mutatie herverzekeringsdeel technische voorziening	10	31.357	88.903
• Winstdeling		1.147	9
Overige baten	20	2.000	186
Totaal Baten		57.773	117.105
Mutatie Technische voorziening pensioenverplicht	10	31.357	88.903
Premies herverzekering	16	12.735	19.531
Pensioenuitkeringen	17	7.751	7.054
Mutatie overige technische voorzieningen		-	418
Pensioenuitvoeringskosten	18	594	326
Overige lasten	19	-/-162	3.204
Totaal Lasten		52.275	119.436
Saldo van Baten en Lasten		5.498	-/-2.331

Bestemming van het saldo van Baten en Lasten

(bedragen in duizenden euro's)		2015	2014
Vrij vermogen		5.498	-/-2.331
Saldo van baten en lasten		5.498	-/-2.331

Kasstroomoverzicht over 2015

(bedragen in duizenden euro's)	2015	2014
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen Premiebijdragen	15.751	17.821
Ontvangen extra bijdrage	2.000	-
Ontvangen dividendbelasting	-	126
Ontvangen premies BOP	1.187	992
Betaalde uitkeringen BOP	-/-1.025	-/-929
Betaalde premies herverzekering	-/-17.035	-/-21.946
Betaalde kosten	-/-162	3
Mutatie rekening-courant Aegon	-	-/-5.000
	<u>716</u>	<u>-/-8.933</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	39	880
Aankoop beleggingen voor risico pensioenfonds	-/-5.040	-/-12.524
Verkoop beleggingen voor risico pensioenfonds	-	25.921
	<u>-/-5.001</u>	<u>14.277</u>
Totale mutatie kasstroom	<u>4.285</u>	<u>5.344</u>
Beginstand liquide middelen	5.524	180
Eindstand liquide middelen	1.239	5.524
Totaal mutatie kasstroom	<u>4.285</u>	<u>5.344</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015

1. Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers, statutair gevestigd te Haarlemmermeer (hierna 'het fonds') is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers.

2. Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Het bestuur heeft op 23 juni 2016 de jaarrekening opgemaakt en vastgesteld.

3. Schattingswijziging

In 2015 hebben schattingswijzigingen plaatsgevonden: verwijderen 3-maands middeling in de rente en de aanpassing in de UFR per 1/7/2015.

4. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

(a) Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

(b) Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

(c) Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post overlopende activa, dan wel overlopende passiva.

(d) Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

(e) Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

(f) Beleggingen

(f.1) Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Beleggingen voor risico pensioenfondsen en voor risico deelnemers worden op dezelfde wijze gewaardeerd.

(f.2) Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

De actuele waarde van niet beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is bepaald op basis van waarderingsmodellen.

(f.3) Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen.

Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebeoordeling plaats op basis van de geschatte toekomstige nettokasstroom (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende markttrenten en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico; oninbaarheid) en de looptijd.

Indien geen betrouwbare schatting van de actuele waarde van vastrentende waarden is te maken, worden deze gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

(g) Herverzekeringen

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hiertegenover staande voorziening voor pensioenverplichtingen.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

De waardering en presentatie van beleggingsdepots gekoppeld aan kapitaalcontracten is overeenkomstig de grondslagen voor beleggingen.

(h) Vorderingen en overlopende activa

Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

(i) Technische voorzieningen

(i.1) Voorziening voor pensioenverplichtingen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde).

De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen.

Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente.

Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen ultimo 2015 zijn uitgevoerd op basis van de volgende, belangrijkste actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Markttrente: Rente Termijn Structuur DNB 31-12-2015 inclusief UFR
- Overlevingstafels: Prognose tafel AG 2014 met toepassing van correctietabel CRC7
- Gehuwdheid: Onbepaalde man/vrouw
- Partnerpensioen: Aanname dat de man 3 jaar ouder is dan de vrouw
- Kostenopslag: 0,5% excasso opslag

j.2) Voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten

De voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten wordt bepaald om mogelijke toekomstige (kasstromen die voortvloeien uit) kosten voor administratie, communicatie en het doen van uitkeringen, te kunnen voldoen in het geval bij discontinuïteit bij het pensioenfonds.

De toekomstige uitvoeringskosten wordt geschat, gebaseerd op de situatie waarbij bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst het contract met de herverzekeraar direct premievrij wordt gemaakt en waarbij het fonds na twee jaar liquideert.

(j) Kasstroomoverzicht

Deze is opgesteld volgens de directe methode.

5. Beleggingen voor risico pensioenfonds

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(in duizenden euro's)	Stand per 1 jan. 2015	Aankopen	Verkopen/aflossingen	Verkoopres./Herwaardering	Stand per 31 dec. 2015
Zakelijke waarden	11.687	1.902	-	-/-243	13.346
Vastrentende waarden	17.336	3.138	-	-/-36	20.438
	29.023	5.040	-	-/-279	33.784

Dit betreft participaties in 8 Aegon beleggingsfondsen.

6. Herverzekeringsdeel van de technische voorzieningen

Het herverzekeringsdeel van de technische voorzieningen is als volgt in de jaarrekening opgenomen:

(in duizenden euro's)	2015	2014
Depot ivm premie vrij achterlaten aanspraken Aegon	359.397	360.673
Depot ivm nominale aanspraken Aegon	12.432	-
Bij: overige middelen in depot	78.277	58.076
	450.106	418.749

Tot en met eind 2014 gold een overeenkomst met winstdeling onder betaling van garantiekosten. Voor 2015 is een nieuw 5-jaars contract gesloten met een jaarlijkse uitstapmogelijkheid. Dit betreft een zogenaamd RSC contract en kent geen winstdeling. De tot 1 januari 2015 opgebouwde aanspraken zijn echter wel winstdelend gehouden. Vanaf 2015 komen de garantiekosten uit hoofde van opgebouwde aanspraken tot en met 2014 ten laste van het beleggingsrendement en daarmee overrente. Op contractuele voorwaarden resteer een negatieve overrente van ca EUR 65,5 mln, deze dient eerst ingelopen te zijn voordat het fonds deelt in enige overrente.

De mutaties kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(in duizenden euro's)	Stand per 1 jan. 2015	Aankopen	Verkopen/aflossingen	Verkoopres./Herwaardering	Stand per 31 dec. 2015
Zakelijke waarden	111.666	26.878	-/-18.066	-/-1.693	118.785
Vastrentende waarden	249.007	70.496	-/-61.028	-/-17.863	240.612
	360.673	97.374	-/-79.094	-/-19.556	359.397

7. Vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen en overlopende activa

(in duizenden euro's)	2015	2014
Winstdeling herverzekeraar	3.579	2.432
Omvangskorting	-	186
Dividendbelasting	7	29
Rekening courant met herverzekeraar	1.204	-
	4.790	2.647

In verband met de beëindiging van de winstdelings overeenkomst per 31 december 2014 loopt de winstdelingsperiode tot 31 december 2014, rekening houdend met verrekening van twee uitloopjaren (2015-2016).

Een negatief resultaat is derhalve voor rekening van de herverzekeraar. Gedurende de periode van 8 jaar wordt het technisch resultaat (positief en negatief) gereserveerd op een speciale rekening-courant bij Aegon. Jaarlijks wordt interest aan het cumulatieve saldo toegevoegd. Deze bedroeg voor 2015 0,85%.

Alle overige vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

8. Overige activa

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn.

9. Kapitaal en reserves

(in duizenden euro's)	Kapitaal	Beklemd vermogen	Overige reserve	Totaal
Stand per 1 januari 2014	-	-	35.490	35.490
Bij: saldo van rekening van baten en lasten	-	-	-/-2.331	-/-2.331
Stand per 31 december 2014	-	-	33.159	33.159
Bij: saldo van rekening van baten en lasten	-	-	5.498	5.498
Saldo per 31 december 2015	-	-	38.657	38.657

Solvabiliteit

Doordat het fonds de voorziening voor pensioenverplichtingen heeft ondergebracht bij Aegon is geen vereist eigen vermogen nodig.

Het fonds heeft er echter voor gekozen om vanaf 1 januari 2008 een MVEV aan te houden. Dit MVEV bedraagt 0,08% (2014: 0,09%) van de voorziening voor pensioenverplichtingen.

Gezien het feit dat het fonds een 'vrije' dekkingsgraad heeft van 108,7% (2014: 108,0%), is er sprake van toereikende solvabiliteit.

10. Technische voorzieningen

Voorziening Pensioenverplichtingen

Het mutatieoverzicht voor de voorziening voor pensioenverplichtingen is als volgt:

(in duizenden euro's)		2015	2014
Stand per 1 januari		418.749	329.846
Pensioenopbouw	A	12.433	17.229
Indexering en overige toeslagen	B	20	918
Rentetoevoeging	C	710	10.463
Ottrekking voor pensioenuitkeringen	D	-/-7.751	-/-7.087
Ottrekking voor pensioenuitvoeringskosten	E	-/-39	-/-3.436
Saldo waardeoverdrachten	F	-	2
Technisch resultaat	G	-/-1.849	19
Aanpassing rente termijn structuur	H	29.469	69.995
Aanpassing actuariële grondslagen	I	-/-1.636	800
		31.357	88.903
Saldo per 31 december		450.106	418.749

A. Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

B. Indexering en overige toeslagen

Het pensioenfonds heeft vanaf 2014 geen ambitie meer waar het gaat om toekennen van (voorwaardelijke) toeslagen. Het staat het bestuur vrij om kijkend naar de dekkingsgraad te besluiten tot een eventuele indexatie, maar er is geen sprake van enige (voorwaardelijke) toezegging.

C. Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 0,159% (2014: 0,379%).

D. Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode. Er heeft in 2015 geen indexatie plaatsgevonden op de uitkeringen.

E. Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode, bestaande uit garantiekosten en kosten voor administratie en beheer.

F. Saldo waardeoverdrachten

Waardeoverdracht betreft de ontvangst van of overdracht aan pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd.

De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra dienstjaren.

G. Technisch resultaat

(in duizenden euro's)	2015	2014
Resultaat op sterfte	3	1.128
Resultaat op premievrijstelling	-/-221	-/-598
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-/-36	-/-799
Resultaat op uitloopriscio	2.103	288
Mutatie voorziening	1.849	19

Het fors hogere resultaat op uitloopriscio in 2015 vs. 2014 is voornamelijk toe te schrijven aan het overlijden in 2015 van 5 pensioengerechtigden, met als gevolg stuk vrijval van pensioenuitkeringen.

H. Aanpassing rente termijn structuur

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Dit is de Rente Termijn Structuur DNB 31-12-2015 inclusief UFR. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

I. Aanpassing actuariële grondslagen

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor de gehele bevolking als voor de populatie van het fonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

In overleg met de verzekeraar en gehoord de actuaris is besloten vanaf boekjaar 2011 een voorziening te vormen ter dekking van de toekomstige excassokosten. Hier tegenover staat een vordering op de herverzekeraar ter grootte van het zelfde bedrag uit hoofd van de overeenkomst waardoor dit geen resultaatseffect heeft.

Deze excassovoorziening is bepaald als de contante waarde op markttrente van de verschuldigde toekomstige excassokosten bij het onvoorzien wegvallen van de vennootschap als sponsor van het fonds. Voor de berekening op basis van het FTK wordt gebruik gemaakt van de overlevingstafel Generatietafel van het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafels Gehele Bevolking Mannen (GBM) en Vrouwen (GBV) AG 2014, met toepassing van correctietabel CRC 7.

De voorziening pensioenverplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2015		2014	
	Deelnemers	(in duizenden euro's)	Deelnemers	(in duizenden euro's)
Actieve deelnemers	530	291.111	509	268.150
Beroepsongeschikte deelnemers	22	20.381	18	14.783
"Slapers"	88	12.707	78	12.347
Gepensioneerden	123	125.907	114	123.469
	763	450.106	719	418.749

Het fonds maakt gebruik van de overlevingstafel Collectief 2003 volgens afspraken met Aegon. Voor de berekening op basis van het FTK wordt gebruik gemaakt van de overlevingstafel Generatietafel van het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafels Gehele Bevolking Mannen (GBM) en Vrouwen (GBV) AG 2014, met toepassing van correctietabel CRC 7.

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand.

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Toeslagverlening

Het bestuur heeft in de vergadering van 10 december 2015 besloten dat er geen indexatie zal plaatsvinden in het jaar 2015.

Overige technische voorzieningen

(in duizenden euro's)	2015	2014
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	418	418
Saldo per 31 december	418	418

Volgens de Pensioenwet dient een pensioenfonds zijn pensioenverplichtingen op marktwaarde te waarderen. Het treffen van een voorziening voor toekomstige (kasstromen die voortvloeien uit) kosten voor administratie, communicatie en het doen van uitkeringen is daar onderdeel van. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook bij discontinuïteit het pensioenfonds de uitvoeringskosten dient te kunnen dragen.

Na consultatie van de actuaris heeft het fonds besloten om een voorziening op te nemen voor toekomstige uitvoeringskosten gebaseerd op de situatie waarbij bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst het contract met de herverzekeraar direct premievrij wordt gemaakt en waarbij het fonds na twee jaar liquideert.

11. Overige schulden en overlopende passiva

De rekening courant betreft de bijdragen van zowel de werkgever als de werknemer. Over het rekening-courantsaldo wordt geen rente berekend.

Overige schulden en overlopende passiva

(in duizenden euro's)	2015	2014
Rekening courant met herverzekeraar	-	3.297
Nog te betalen kosten beëindiging overeenkomst herverzekeraar	400	
Nog te betalen accountantskosten	21	15
Nog te betalen advieskosten	9	20
Nog te betalen uitkering beroepsongeschiktheid	262	229
Nog te betalen overige kosten	3	54
	695	3.615

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

De nog te betalen kosten beëindiging overeenkomst herverzekeraar betreffen de contractuele afspraken van het RCS contract afgesloten per 1/1/2015. De looptijd van deze overeenkomst was vijf jaar, maar het was mogelijk om jaarlijks de overeenkomst op te zeggen, hetgeen per ultimo 2015 heeft plaatsgevonden, onder betaling van boete conform een staffel. Deze bedroeg voor opzegging na 1 jaar deze €400.000.

12. Risicobeheer

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds is het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van algemeen geldende als ook specifieke normen die door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de onderneming en de deelnemers moet proberen te verhogen of te besluiten dat er geen ruimte is voor een eventuele toeslag van opgebouwde pensioenrechten.

Naast het solvabiliteitsrisico loopt het fonds nog diverse andere risico's zoals risico's samenhangende met de beleggingen, en het verplichtingenrisico, ook wel het actuariële risico genoemd. Zowel het actuariële risico als de beleggingsrisico's van het fonds zijn op basis van de herverzekeringsovereenkomst ondergebracht bij Aegon, behalve voor de beleggingen voor risico van het fonds. Ten slotte loopt het fonds net als elke andere organisatie niet financiële risico's in de zin van operationele risico's.

Operationeel risico is het risico vanwege de onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden als interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit van geautomatiseerde systemen enzovoorts. Deze kwaliteitseisen zijn vastgelegd in de Service Level Agreement met de herverzekeraar en worden periodiek getoetst door het bestuur van het fonds.

Het kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop een fonds vorderingen heeft. De belangrijkste tegenpartij van het fonds is Aegon met wie het fonds een overeenkomst tot herverzekering van de pensioenverplichtingen, premievrijstellingrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico's heeft gesloten. Gezien de AA- rating van Aegon hoeven geen extra risico's te worden afgedekt.

13. Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen, tussen het fonds en de vennootschap, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders. Er is echter geen sprake van materiële transacties.

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar noot 27. Er zijn noch leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders. De bestuurders die in dienst zijn van Transavia Airlines nemen deel aan de pensioenregeling tegen marktconforme grondslagen.

14. Premiebijdragen (van werkgever en werknemers)

(in duizenden euro's)	2015	2014
Werkgeversgedeelte	9.764	11.872
Werknemersgedeelte	5.987	5.949
Totaal premiebijdragen	15.751	17.821

De kostendekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

(in duizenden euro's)	2015	2014
Actuariële kostendekkende premie	13.349	22.173
Feitelijke premie	15.751	17.821

De actuariële kostendekkende premie bestaat uit (1) bruto premies pensioenverzekeringen incl. BOP premie, (2) koopsommen indexatie, affinanciering en waardeoverdrachten, (3) administratiekosten, (4) kosten beëindiging RSC overeenkomst, (5) bestuurs/uitvoeringskosten, (6) beheerkosten en (7) opslag MVEV. De kostendekkende premie bedroeg in 2015 €13.349.167 en aangezien de feitelijke premie over de door werkgever en werknemer in 2015 afgedragen €15.751.000 bedroeg, blijkt dat deze over 2015 kostendekkend was. Gezien de verwachte lagere kosten van pensioen in 2015 (door fiscale beperking opbouw tot EUR 100.000 en verlaging opbouwpercentage tot 1,224%) is er in 2015 25% van de bruto salarissom als premie afgedragen door werkgever en werknemer versus de 28,5% in 2014.

15. Resultaat beleggingen voor risico pensioenfonds

De beleggingsopbrengsten kunnen als volgt worden verdeeld:

(in duizenden euro's)	2015	2014
Directe beleggingsopbrengsten	46	1.036
Indirecte beleggingsopbrengsten	-/-279	2.096
	-/-233	3.132

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden de resultaten uit beleggingen (zowel vastrentend als overige beleggingen) en uit verzekeringstechnische zaken, dit betreft de dividenden en interestbaten weergegeven.

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten wordt verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten.

16. Premie herverzekering

(in duizenden euro's)	2015	2014
Premie	12.493	18.268
Koopsom indexatie	242	1.263
	12.735	19.531

De premie 2015 is veel lager dan de premie 2014, aangezien er voor 2015 een nominaal RSC contract is afgesloten en tevens de bruto pensioenopbouw via het fonds fiscaal gelimiteerd is tot EUR 100.000 salaris en opbouwpercentage maximaal 1,224% bedroeg.

17. Pensioenuitkeringen

(in euro's)	2015	2014
Ouderdomspensioen	5.621	5.221
Prepensioen	711	639
Nabestaandenpensioen	568	487
Wezenpensioen	37	14
Arbeidsongeschiktheidspensioen	814	693
Pensioenuitkeringen	7.751	7.054

18. Pensioenuitvoeringskosten

(in duizenden euro's)	2015	2014
Accountantskosten	21	15
Kosten toezichthouders	20	21
Adviseurskosten AON/Hewitt	71	95
Adviseurskosten derden	80	67
Diversen	19	43
Subtotaal bestuurskosten	211	241
Administratie- en beheerskosten	-	60
Kosten beëindigen overeenkomst	400	-
Rente rekening courant	-/-17	25

Subtotaal uitvoeringskosten	383	85
	594	326

De kosten voor administratieve en secretariële ondersteuning zijn voor rekening van de werkgever conform de afspraak van de uitvoeringsovereenkomst.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

De accountantskosten hebben betrekking op de door KPMG Accountants N.V. uitgevoerde werkzaamheden ten behoeve van de controle op de jaarrekening en de DNB staten. Er zijn geen andere werkzaamheden door KPMG Accountants N.V. verricht.

De kosten voor beëindiging van de overeenkomst betreffen de contractuele afspraken van het RCS contract afgesloten per 1/1/2015. De looptijd van deze overeenkomst was vijf jaar, maar het was mogelijk om jaarlijks de overeenkomst op te zeggen onder betaling van boete conform een staffel. Deze bedroeg voor opzegging na 1 jaar de bovengenoemde €400.000.

19. Overige lasten

(in duizenden euro's)	2015	2014
Garantievergoeding	-	3.266
Ontvangen bedragen inzake beroepsongeschiktheid	-/-1.187	-/-991
Uitgekeerde bedragen inzake beroepsongeschiktheid	1.025	929
	-/-162	3.204

Het winstdelingscontract is beëindigd per ultimo 2014. Aegon geeft in haar jaarwerk aan dat er in 2015 vanwege deze beëindiging geen garantievergoeding meer verschuldigd is, deze komt ten laste van het beleggingsrendement cq. de overrente. Delta ontvangen versus uitgekeerde bedragen inzake beroepsongeschiktheid komt doordat een bruto beroepsongeschiktheidspensioen is verzekerd terwijl de uitkering genot wordt voor de gecedeerde WIA uitkering indien van toepassing.

20. Overige baten

(in duizenden euro's)	2015	2014
Omvangskorting	-	186
Overige baten	2.000	-
	2.000	186

Aangezien er in 2015 geen garantievergoeding meer is verschuldigd door afloop winstdelingscontract per ultimo 2014 komt ook de daarmee samenhangend omvangskorting te vervallen.

De €2.000.000 betreft een onverschuldige storting aan het fonds door werkgever uit hoofde van afspraken in het pensioenprotocol 2015 tussen sociale partners.

21. Aantal personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn van de werkgever.

22. Beloning bestuursleden

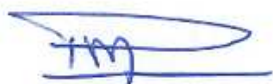
In het kader van de wet nieuw bestuursmodel en conform het opgestelde beloningsbeleid ontvangen de externe bestuursleden in het fonds een onkostenvergoeding afhankelijk van rol en activiteiten binnen het bestuur. In 2015 is vergoeding uitgekeerd over de periode 1/7/2014-31/12/2015. De twee externe bestuursleden in SPTV hebben respectievelijk EUR 12.750 en EUR 9.750 ontvangen (bedragen zijn vermeld in Euro's).

23. Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Schiphol, 29 juni 2016

Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers
Het Bestuur

P. MARÉE
PENNINGMEESTER

R. Bosma
Voorzitter.

Dhr. R. Bosma
Dhr. P. Marée
Mevr. S.P. Braam
Dhr. W. Ekhart
Dhr. J.W. Bouquet
Dhr. A.W. Gerritsma

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. Het bestuur stelt voor om het resultaat ten gunste te brengen van de overige reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan waarvan de omvang van materiële invloed is op het vermogen per 31 december 2015 en het resultaat over het jaar 2015.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers

Verklaring over de jaarrekening 2015

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers (hierna: de Stichting) per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening over 2015 van Stichting Pensioenfonds Transavia Vliegers (de Stichting) te Haarlemmermeer gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2015;
- 2 de staat van baten en lasten over 2015; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.'

Wij zijn onafhankelijk van de stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 4,9 miljoen. Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen per 31 december 2015 (ca. 1%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de beleidsdekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur afgesproken dat wij hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 244.000 rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De stichting heeft het beheer van de beleggingen en de pensioenadministratie uitbesteed aan Aegon. De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten, de technische voorzieningen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door Aegon.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen die andere onafhankelijke accountants uitvoeren op de voor de stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van Aegon Investment Management B.V. en Aegon Levensverzekering N.V. in de specifiek daarvoor opgestelde (ISAE 3402-type II) rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen en het bespreken van de beheersomgeving bij de dienstverlener met vertegenwoordigers van de dienstverlener. Op basis daarvan evalueren wij de in de ISAE 3402-rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, verrichte werkzaamheden ter toetsing van de

effectieve werking gedurende 2015 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan Aegon.

Wij hebben eigen gegevensgerichte analyses uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten van premiebijdragen en uitkeringen hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemergevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de technische voorzieningen, premiebijdragen en uitkeringen verkregen.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Schattingonzekerheid in de waardering van de technische voorzieningen

Omschrijving

De technische voorzieningen zijn een significante post op de balans van de stichting en worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaaarde). De waardering van de technische voorziening komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsgeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt tegen de markttrente (rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB).

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariële deskundigen. Gezien complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de technische voorzieningen, het resultaat, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormde de waardering van de technische voorzieningen een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de toelichting in noot i de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de technische voorzieningen opgenomen.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaaris die door van de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding afstemming gehad met de certificerend actuaaris over de te volgen controleaanpak, de aandachtspunten bij de controle en de uitkomsten van de controle.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaaris.

Onze observatie

Wij vinden de waardering van de technische voorzieningen evenwichtig bepaald en de toelichting toereikend.

Verantwoordelijkheden van het Bestuur voor de jaarrekening

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening alsmede voor het opstellen van het verslag van het bestuur, beiden in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet

het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting .

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Voor een nadere beschrijving van onze verantwoordelijkheid ten aanzien van een controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). www.nba.nl/standaardteksten-controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het verslag van het bestuur en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het verslag van het bestuur en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door Titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 29 juni 2016
KPMG Accountants N.V.

F.J.J. Glorie RA